Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/5549

2026 10 27

# Komisijos pareiškimas dėl kontrolės, aktyvavimo ir įdarbinimo

(C/2026/5549)

Per derybas dėl reglamentų (EB) Nr. 883/2004 ir (EB) Nr. 987/2009 peržiūros kelios valstybės narės pabrėžė bedarbių, kurie vyksta į kitą valstybę narę nei ta, kuri yra kompetentinga, ieškoti darbo, kontrolės, aktyvumo skatinimo ar įdarbinimo priemonių svarbą. Tai atvejai, kai pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 64 ir 65 straipsniuose nustatytas sąlygas visiškas bedarbis, ieškodamas darbo kitoje valstybėje narėje, pasinaudoja galimybe ribotą laikotarpį išlaikyti kompetentingos valstybės narės mokamas bedarbio išmokas. Per šį laikotarpį atitinkamas asmuo turi užsiregistruoti kaip darbo ieškantis asmuo kitos valstybės narės įdarbinimo tarnybose, jam turi būti taikoma ten galiojanti kontrolės procedūra ir jis turi laikytis tos valstybės narės teisės aktais nustatytų sąlygų, tarsi toje valstybėje narėje jis gautų bedarbio pašalpą.

Per tą laikotarpį priimančiosios valstybės narės įstaiga privalo kas mėnesį pateikti kompetentingai valstybei narei atitinkamą informaciją apie bedarbio padėties stebėseną, visų pirma apie tai, ar jis vis dar yra registruotas įdarbinimo tarnybose ir ar laikosi jų taikomų aktyvumo skatinimo ar įdarbinimo procedūrų.

Komisija pripažįsta, jog svarbu, kad bedarbio pašalpą eksportuojantys asmenys visapusiškai laikytųsi visų priimančiojoje valstybėje narėje taikomų kontrolės, aktyvumo skatinimo ar įdarbinimo priemonių tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir bedarbiai, gaunantys išmokas iš tos valstybės narės. Komisija taip pat pripažįsta tarpusavio bendradarbiavimo svarbą siekiant remti bedarbių stebėseną ir kontrolę, kai jie laikosi procedūrų ir priemonių kitoje valstybėje narėje, kad jie turėtų geresnes galimybes vėl integruotis į darbo rinką, ir poreikį toliau stiprinti stebėseną ir kontrolę vykdant struktūrinį automatinį keitimąsi duomenimis bent apie grįžimą į darbo rinką ir kitas pajamas ar išmokas. Tuo tikslu Komisija skatins tarpusavio bendradarbiavimą, padės valstybėms narėms įgyvendinti nuostatas dėl įstaigų keitimosi informacija, prireikus pagal peržiūrėtą teisinę sistemą, ir atidžiai stebės tą įgyvendinimą kartu su valstybėmis narėmis.

Rengdama Sąžiningo darbo jėgos judumo dokumentų rinkinį, Komisija išnagrinės, kaip toliau modernizuoti ir supaprastinti socialinės apsaugos koordinavimo taisykles. Tai apims, be kita ko, pasiūlymą dėl sprendimų, kaip stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi duomenimis apie kontrolės, aktyvumo skatinimo ar įdarbinimo priemones, laikantis priimančiųjų valstybių narių pareigos teikti ataskaitas. Tai taip pat galėtų apimti keitimąsi duomenimis, kai grįžtama į darbo rinką, atsiranda kitų pajamų šaltinių ar gaunamos kitos išmokos. Apskritai taip būtų siekiama padidinti jų išmokas eksportuojančių asmenų atsakomybę ir užtikrinti, kad jie visapusiškai laikytųsi kontrolės, aktyvumo skatinimo ar įdarbinimo priemonių priimančiojoje valstybėje narėje, tarsi jie iš tos valstybės narės gautų bedarbio pašalpas. Tai ne tik padidintų bedarbių integracijos į darbo rinką tikimybę, bet ir padidintų valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą koordinavimo sistema. Trumpuoju laikotarpiu Komisija jau pagal peržiūrėtą teisinę sistemą pradės nagrinėti galimus patobulinimus, susijusius su skaitmenizuotu ir standartizuotu valstybių narių keitimusi informacija, kiek tai susiję su bedarbio išmokas eksportuojančių asmenų veiklos kontrole ir stebėsena. Šiuo tikslu Komisija siūlys stiprinti institucijų keitimąsi duomenimis Elektroninių socialinės apsaugos informacijos mainų sistemoje (EESSI), vykdant reguliarų pokyčių valdymo procesą. Komisija pasiūlys, kad standartizuoti duomenų laukeliai, kuriais patvirtinama, kad asmuo aktyviai ieško darbo ir įsidarbina, visiškai pradėtų veikti iki atitinkamų nuostatų taikymo pradžios dienos.